Vedrørende nedlæggelse af beskyttelsesrum

Til alle landets kommuner

Dato: 10. april 2025

Som bekendt står vi som samfund over for et komplekst og ændret trusselsbillede. Forsvarets Efterretningstjeneste har den 11. februar 2025 offentliggjort en opdateret vurdering af truslen fra Rusland mod Rigsfællesskabet. Her vurderer Forsvarets Efterretningstjeneste, at der ikke er en trussel om et regulært militært angreb på Danmark, men det fremgår også, at den militære trussel fra Rusland vil stige over de kommende år.

Det bør vi naturligvis som statslige og kommunale myndigheder forholde os til. Det gælder også i forhold til administrationen af beskyttelsesrumsområdet.

Det samlede antal beskyttelsesrumspladser har siden 2002 været faldende i takt med ændringerne af den sikkerhedspolitiske situation med ophøret af den kolde krig. Men verden har forandret sig siden dengang, og vi ser igen ind i et mere alvorligt trusselsbillede.

Der har i den seneste tid været en del debat omkring kommunernes praksis i forbindelse med tilladelser til nedlæggelse af offentlige beskyttelsesrum og sikringsrum.

På den baggrund ønsker jeg med dette brev at minde om de lovgivningsmæssige rammer, der er for nedlæggelse af offentlige beskyttelsesrum og sikringsrum.

Muligheder for nedlæggelse af offentlige beskyttelsesrum
Reglerne for fjernelse af offentlige beskyttelsesrum opført som betondækningsgrave er reguleret i bekendtgørelse nr. 77 af 18. februar 1993 om fjernelse af betondækningsgrave (med senere ændringer). Det vil være kommunalbestyrelsen, beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission, der træffer afgørelse om eventuel fjernelse af betondækningsgrave.

Bekendtgørelsen indeholder en udtømmende oplistning af, hvornår betondækningsgrave kan tillades fjernet. Efter §§ 3-4 kan betondækningsgrave tillades fjernet, hvis der opføres et offentligt beskyttelsesrum med et tilsvarende antal pladser, eller hvis betondækningsgraven udgør en absolut fysisk hindring for gennemførelsen af et aktuelt byggeri eller vejanlægsarbejde.

Herudover kan betondækningsgrave alene tillades fjernet i særlige tilfælde, jf. §§ 5 og 5a.

Muligheder for nedlæggelse af sikringsrum
Det følger endvidere af beskyttelsesrumsloven § 20, stk. 2, at kommunalbestyrelsen alene i særlige tilfælde kan godkende nedlæggelse af sikringsrum, uden at der opføres erstatningsrum, såfremt sikringsrummet udgør en hindring for gennemførelse af en aktuel ombygning.

I lyset af det aktuelle trusselsbillede skal jeg opfordre til, at der ved afgørelser om nedlæggelse af beskyttelsesrum er et skærpet fokus på, at fjernelse og nedlæggelse af offentlige beskyttelsesrum og sikringsrum alene kan finde sted i særlige tilfælde, som forudsat i reglerne på området.

Styrelsen står derudover til rådighed for rådgivning og sparring. Henvendelser kan rettes til raadgivning@samsik.dk.

Med venlig hilsen

Laila Reenberg
Direktør
Styrelsen for Samfundssikkerhed

Bilag: Forsvarets Efterretningstjeneste: Opdateret vurdering af truslen fra Rusland mod Rigsfællesskabet offentliggjort den 11. februar 2025